

Защо държавите инвестират в космически изследвания?

Новини | Наука | на 19.03.2024 01:00 | от Владимир Божилов

Защо говорим за това?

Днес редовно слушаме новини, свързани с космически изследвания. Съвсем наскоро първата частна космическа мисия, „Одисей“, успя да кацне на Луната и вече имаме данни и снимки. Ракетите за многократно употреба на SpaceX изпращат множество полезни товари, а и астронавти, в Космоса. Междувременно в близките години очакваме нова мисия с хора, които да стъпят на Луната, и още, и още. Защо Космосът и неговото изследване са толкова важи днес и защо държавите и бизнесът инвестират в него?

През февруари 2024 г. станавме свидетели на важен успех в областта на космическите изследвания. Мисията „Одисей“ на частната космическа компания *Intuitive Machines* успя да стигне и да кацне меко на Луната. За първи път частна компания успява да направи това – до този момент успешните прилунявания са били само на мисии на държавни космически агенции. Вече имаме първите снимки и научни данни от „Одисей“.

Но една космическа мисия е ужасно скъпа! Американската космическа агенция НАСА е подкрепила мисията с договор за около 118 млн. долара. А това е само една от много космически новини, за които редовно чуваме напоследък. Космическият сектор сякаш ври и кипи. Добре, защо държавите, а и бизнесът, влагат толкова пари в космически изследвания?

Полза 1: Нови знания

Такива мисии ни помагат да научим повече за Космоса.

Космическите телескопи събират уникални данни. Тези данни водят до ключови нови открития. Така знанията ни за Вселената значително се разширяват.

Полетите до планети и спътници пък са единственият начин да разгледаме нашите съседи в Слънчевата система. Такива мисии са програмата „Артемида“ към Луната, различните мисии към Марс или към ледените спътници на Юпитер като [JUICE](#), изстреляна през 2023 г., както и *Euroa Clipper*, която предстои да излети през октомври. Чрез тях учените разбират повече за миналото на цялата ни звездна система, а и за произхода на планетите, включително на Земята.

Полза 2: Нови технологии

Космическите мисии са нещо сложно. За да се случат, трябва да се изобретят нови технологии. Тези изобретения пък могат да имат приложение и тук, на Земята. Тези приложения правят живота ни по-удобен и приятен. Да вземем изстрелването на космически спътници около Земята. Тези спътници могат да приемат и изпращат сигнали с информация. Сещате ли се за какво се използва това?

Благодарение на тях:

- всеки със смартфон да може да използва навигация, за да намери дадено място,
- интернет услугите са разпространени дори и на най-отдалечените кътчета на Земята,
- а следенето на метеорологичните процеси или пък на природни бедствия, като пожари или засушавания, е много по-лесно.

Полза 3: Търговски предимства

Когато знаеш повече от другите, когато имаш нови технологии, когато работиш в космически мащаби -тогава другите искат да купуват твоите продукти. Такива държави произвеждат повече, продават повече, печелят повече - и могат да вложат парите в нови идеи.

Редица изследвания показват, че инвестицията в научни изследвания има изключително висока възвръщаемост – всеки долар, евро или лев, вложен в наука, се връща многократно. И макар космическите изследвания да не са евтини, връзката между държавните космически агенции и частните компании днес е онова, което стои в основата на множеството успехи и нови мисии. Частните компании могат да понесат много повече рискове и да постигнат по-бърз технологичен напредък, но държавните агенции помагат с договори и финансиране, насочени към конкретни големи цели – като стъпването на хора отново на Луната. Последното, ако всичко е наред, ще се случи през 2026 г.

В заключение – ако някой ви попита защо днес България или която и да било друга държава трябва да инвестира в космически изследвания, отговорът е: заради наука и нови знания, нови технологии и икономически напредък за цялото общество.

Тази статия се осъществи благодарение на най-голямата социално отговорна инициатива на Лига България „Ти и Lidl за нашето утре“, в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи“, Български дарителски форум и Асоциация на европейските журналисти

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3737-zashto-darzhavite-investirat-v-kosmicheski-izsledvaniya](https://book/3737-zashto-darzhavite-investirat-v-kosmicheski-izsledvaniya)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

